

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úsporné žárovky – co o nich nevíme

Pardubice, 8. 10. 2013 - Kompaktní zářivky (lidově přejmenované na úsporné žárovky) a další moderní světelné zdroje, pomalu, ale jistě vstupují do našich domácností a jejich počet neustále stoupá. Jedním z hlavních důvodů, který stojí za nárůstem zářivek, je zákaz prodeje nových wolframových (klasických) žárovek. Dalším důvodem je snaha domácností ušetřit za energie, neboť zářivky pracují na jiném principu než klasické žárovky a v poměru k nim spotřebují pouze ¼ energie.

S růstem počtu kompaktních zářivek, roste také potřeba jejich recyklace. Ta je nutná kvůli toxické rtuti, kterou obsahují světelné zdroje. Podle společnosti Ekolamp, která pro výrobce zajišťuje likvidaci zářivek, netřídí tyto světelné zdroje cca 60 % domácností. „To představuje značnou ekologickou zátěž více než tisíce tun směsi skla, plastů, kovů a hlavně zhruba 75 kilogramů toxické rtuti ročně,“ říká Radoslav Chmela, zástupce společnosti EKOLAMP.

Kompaktní zářivky
Zdroj: <http://www.nazeleno.cz>

Hlavním důvodem pro recyklaci zářivek je zmiňovaná rtuť, která je uvnitř světelného zdroje neškodná a pro svícení nutná. Problém nastává v okamžiku uložení úsporných žárovek na skládku komunálního odpadu, kdy při rozbití dochází k unikům rtuti do ovzduší, půdy a vody, která se následně posouvá v potravním řetězci k lidem. Dlouhodobé působení rtuti na lidský organismus způsobuje závažná zdravotní rizika (např. nervová soustava). Při destrukci žárovek jsou kromě rtuti vymývány do okolí toxické sloučeniny thalia, kadmia a barya.

Pro sběr osvětlovacího zařízení funguje v ČR již osmým rokem kolektivní systém EKOLAMP. Během této doby se prostřednictvím kolektivního systému podařilo shromáždit cca 30 milionů lineárních a kompaktních zářivek, výbojek a LED světelných zdrojů. Z nich se využilo tisíce tun skla, ušlechtilých kovů, plastů a rtuti. Mosaz, hliník a další kovy se mohou znovu použít v kovovýrobě, např. pro součástky jízdních kol. Sklo se používá jako technický materiál nebo v některých případech i pro výrobu nových zářivek. K průmyslovému využití nebo bezpečné likvidaci putovalo 161 kg rtuti. Toto množství by ve volné přírodě mohlo znečistit vodu v objemu víc než sedmi vodních nádrží Lipno.

Obyvatelé města Pardubic, ale celého Pardubického kraje, mohou vrátit vyřazené světelné zdroje v obchodě při nákupu nových zářivek, ve sběrných dvorech nebo je uložit do malých sběrných nádob, které jsou umístěné v obchodních centrech, školách apod. Podmínkou je, aby byly zářivky celé a nepoškozené.

Ve městě Choceň zajišťují provoz sběrného dvora Technické služby. „Obyvatelé našeho města mohou ve sběrném dvoře zcela zdarma odevzdat široký sortiment odpadů, včetně žárovek i kompaktních zářivek. Domníváme se, že sběrné dvory jednak napomáhají zvyšovat účinnost tříděného sběru a významně předchází riziku vzniku černých skládek v našem městě a jeho okolí,“ říká místostarosta města Choceň Ladislav Valtr.

Závěrem můžeme dodat, že recyklace nefunkčních zářivek má smysl nejen z důvodu ochrany životního prostředí před toxickou rtutí, ale taky z důvodu opětovného materiálového využití, čímž šetříme přírodní zdroje surovin.

Nezapomeňte, „REDUCE, REUSE, RECYCLE“ není jenom heslo!

RRA PK, www.rrapk.cz

Tématem odpadového hospodářství se zabývá Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje v rámci „Partnerského projektu dalšího vzdělávání občanů Pardubického kraje v oblasti ekologie a odpadového hospodářství“, který získal podporu z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Financování projektu je zajištěno Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Více informací o projektu naleznete na webových stránkách www.rrapk.cz.

Kontakt pro novináře: Mgr. Jana Pašťalková, Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, jana.pastalkova@rrapk.cz, 724 220 606